

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

БЮДЖЕТУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

спеціальність	Не обмежено	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Не обмежено	факультет	економічних відносин та фінансів
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	фінансів, банківської справи та страхування

ВИКЛАДАЧ

Лисак Галина Георгіївна

Вища освіта – спеціальність Бухгалтерський облік та аналіз господарської діяльності, Міжнародні економічні відносини
Науковий ступень - кандидат економічних наук 08.00.04 Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)

Вчене звання - доцент кафедри фінансів, аналізу та страхування

Досвід роботи – більше 25 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- авторка більше 90 методичних розробок (в т.ч. 8 навчальних посібників);
- досвід роботи заст. декану з 2000 року та у складі Науково-методичної ради університету;
- авторка більше 40 наукових публікацій;
- співавторка 6 авторських свідоцтв на науковий твір;
- учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон	+380671104784	електронна пошта	galinalisak772@gmail.com	дистанційна підтримка	eFront, Moodle
---------	---------------	------------------	--------------------------	-----------------------	----------------

До викладання дисципліни долучені:

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування комплексу теоретичних знань і практичних навичок про завдання і методи складання бюджетів та використання їх в якості інструменту планування і контролю в поточній виробничо-комерційній діяльності підприємств.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	• здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу та застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК01, ЗК02, ПР14) • здатність до діагностики стану бюджетної системи (ЗК05, ЗК06, СК01, СК04, СК06, СК07, ПР04, ПР05, ПР06, ПР09, ПР11, ПР16) / індивідуальні практичні завдання • володіння методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування (ЗК05, ЗК06, СК01, СК04, СК06, СК07, ПР04, ПР05, ПР06, ПР09, ПР11, ПР16) / індивідуальні практичні завдання • знання механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування (СК04, СК06, СК07, ПР04, ПР05, ПР06, ПР09, ПР11, ПР16) / індивідуальні практичні завдання • розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування (СК04, СК06, СК07, СК08, ПР04, ПР05, ПР06, ПР09, ПР11, ПР16) / індивідуальні практичні завдання
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 години лекції, 18 годин практичні; підсумковий контроль залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМИ

Компетенції	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій. ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні СК01 Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища. СК04 Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.	Програмні результати навчання	ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач. ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.
-------------	---	-------------------------------	--

СК06 Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК07 Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Лекція 1,2	Фінансове планування: сутність, задачі, методи, принципи Система управління підприємством на принципах бюджетування	Практичне заняття 1 (ПЗ 1) ПЗ 2	Види і зміст фінансових планів Роль бюджетування у прийнятті управлінських рішень. Бюджетний період. Бюджетний цикл	Самостійна робота	Гіпотеза, прогноз та планування: значення в діяльності підприємства. Методи фінансового планування. Архітектура бюджетної системи Індивідуальна модель комплексного бюджетування Універсальна бюджетна модель Бюджетування окремих областей діяльності Облік доходів та результатів діяльності: управлінський аспект Матрична модель організаційної структури підприємства. Дивізійна модель організаційної структури підприємства.
Лекція 3.	Основні організаційні етапи постановки і впровадження бюджетування	ПЗ 3	Технологія побудови фінансової структури підприємства. Послідовність розробки фінансової структури. Класифікація ЦФВ. Бюджетний регламент. Організація управління бюджетами.		Порядок та особливості розрахунку потреби підприємства в складських запасах. Особливості нормування готової продукції. Особливості порядку визначення виробничих потужностей підприємства. Особливості обліку податків у форматі бюджету: нормування та лімітування податків. Бюджет руху грошових коштів: методи оптимізації і структури кінцевого сальдо.
Лекція 4.	Формування бізнес-прогнозів для розрахунку зведеного бюджету підприємства	ПЗ 4	Типи цінових політик і стратегій. Етапи розробки цінової стратегії. Планування збутової діяльності підприємства.		
Лекція 5	Побудова основного бюджету підприємства	ПЗ 5, 6	Характеристика основних операційних бюджетів.		

			Особливості побудови фінансових бюджетів.		Методи розрахунку крапки збалансованого фінансового плану.
Лекція 6	Аналіз бюджетів та контроль їх виконання	ПЗ 7,8	Особливості та порядок проведення аналізу бюджетів. Порядок здійснення контролю виконання бюджетів.		Очислення відхилень та їх аналіз. Стратегічний підхід до аналізу відхилень.
Лекція 7	Інформаційні технології фінансового планування та бюджетування	ПЗ 9	Традиційні та рекомендовані підходи до автоматизації бюджетування і управлінського обліку. Особливості організації збирання та обробки первинної інформації. Вимоги до програмного забезпечення. Проблеми впровадження інформаційних технологій фінансового планування.		Особливості здійснення фінансового моделювання і проведення сценарного аналізу засобами комп'ютерної системи «ТОП-Консультант». Особливості автоматизації бюджетування засобами MS Excel.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	- Кулинич М. Бюджетування та контролінг в управлінні результативністю: монографія / М. Кулинич ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. - Луцьк : Вежа-Друк, 2019. - 111 с. - Ставерська Т.О. Фінансове планування та прогнозування в підприємствах і фінансових установах: навч. посібник / Т.О. Ставерська, І.С. Андрющенко. – вид. 2-ге, доп. – Харків: ХДУХТ, 2019. – 144 с. - Хлевицька Т.Б. Фінансове планування та бюджетування: навчальний посібник. Київ. Державний університет телекомунікацій, 2021. 130 с.	Методичне забезпечення	- Бюджетування діяльності суб'єктів господарювання : Конспект лекцій. /Лисак Г.Г., І.С. Андрющенко, Жилякова О.В. : [Електронний ресурс] – Х.: ДБТУ, 2021. -32 с. - Бюджетування діяльності суб'єктів господарювання : навч.-метод. посіб. для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування і кредит» /Т.О. Ставерська, І.С. Андрющенко, Лисак Г.Г. : [Електронний ресурс] – Х.: ДБТУ, 2022. – 93 с.
------------	---	------------------------	---

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування

Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.